

Motion 2013/14

En likvärdig skola

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att delningstal skrivs in i skollagen.

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ordinationsrätt för lärare vid tillsättandet av resurspersonal.

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en satsning på att öka tillgången till de estetiska och idrottsliga ämnena i skolan.

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utbildning för skolpersonal och elever i genuskunskap, antirasism, hbtq, funktionalitetsfrågor, demokrati samt sex- och samlevnad, genom att utgå ifrån en normkritisk pedagogik som skall genomsyra all undervisning.

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förstatligande av skolväsendet och avskaffande av systemet med skolpeng.

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa lagstadgad barnomsorg på obekvämt arbetstid

Bakgrund

I den svenska förskolan, skolan och fritids finns ett stort behov av satsning på att förbättra förutsättningarna för eleverna och lärarna vad gäller arbetsmiljö, psykisk hälsa och likvärdighet. De idag stora elevgrupperna och nedskärningen på resurspersonal skapar en stressfylld miljö som försämrar inlärning och arbetet mot kränkande behandling. Lärarnas Riksförbund menar att elevgrupperna är så stora att det är omöjligt att ge alla barn likvärdiga kunskaper och förutsättningar. Därför bör delningstal, det vill säga ett tak för antal elever i varje klass och för tillgången på pedagoger, kuratorer, skolsköterskor och elevassistenter, skrivas in i skollagen.

För att förbättra både psykisk och fysisk hälsa och inlärning behöver elever även få ta större del av estetiska och idrottsliga läroprocesser. Alla intelligenser bör anses likvärdiga och genomsyra skolarbetet i beaktande av människan som helhet, forskning kring lärostilar och hälsa, barnkonventionens skrivningar om barns rätt till kultur och lek samt läroplanens skrivningar om individanpassad utbildning.

Mobbning, diskriminering, rasism och sexism är allvarliga problem både i och utanför skolan. Problemen kan inte avhjälpas med enbart antimobbningsprogram och tillfälliga insatser. En av skolans viktigaste uppgifter är demokratisk fostran vilket är ett långsiktigt arbete kring bland annat kritiskt tänkande och medvetenhet om normer. För att skapa en likvärdig, icke-diskriminerande arbetsmiljö och demokratisk kompetens, behöver all skolpersonal och alla

elever återkommande ges utbildning i normkritik, genus, antirasism, hbtq, funktionalitetsfrågor, sex- och samlevnad och demokrati. Normkritisk pedagogik bör genomsyra all undervisning i både förskola, skola och fritids.

Genuskunskap och normkritiskt förhållningssätt har en relevant betydelse för att frigöra elever från sexism och gamla könsmonster vilket bland annat Deja, Delegationen för jämställdhet i skolan, och Diskrimineringsombudsmannen har visat. Pojkar fastnar lätt i förväntningarna på en machoroll där plugga inte är tufft, medan flickor hamnar i rollen som duktiga med höga krav på betyg och utseende, vilket ofta leder till bra betyg men även ett självdestruktivt beteende.

Skolverket med flera har visat att kommunaliseringen, det fria skolvalet och friskolesystemet ökat segregationen mellan elever och att resurserna ofta inte riktas dit behoven finns. Systemet med skolpeng har också visat sig vara ett för snävt instrument som inte garanterar bemötande av individuella behov. Flertalet lärare och lärarfacken vittnar om att den begränsade meddelarfriheten i friskolor inskränker både lärares och elevers arbetsmiljö. För att säkerställa satsningar på likvärdiga resurser till kunskap, likabehandling, tillgänglighet samt lärar- och elevhälsa, behöver skolväsendet förstatligas och systemet med skolpeng avskaffas.

Tillgången på barnomsorg på obekvämt arbetstid är olikvärdig eftersom den inte finns i alla kommuner. En lagstiftning om att varje kommun ska erbjuda så kallade nattis, skulle få en viktig betydelse främst för den stora gruppen skiftarbetande ensamstående föräldrar, vilka dessutom ofta är kvinnor.

Stockholm den 28 september 2013

Jenny Sandsten (Fi)